

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **V. L.**, zast. JUDr. Jaroslavem Sokolem, advokátem, se sídlem Máchova 11, Jablonec nad Nisou, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci ze dne 27. 10. 2008, č. j. 63 Cad 41/2007 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobci **se vrací** soudní poplatek ve výši 1000 Kč z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce JUDr. Jaroslava Sokola, advokáta, se sídlem Máchova 11, Jablonec nad Nisou; poplatek bude vrácen ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal dne 18. 10. 2007 u Krajského soudu v Ústí nad Labem žalobu proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 5. 10. 2007, č. X, kterým byl žalobci podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění od 16. 9. 2007 snížen starobní důchod na částku 5064 Kč měsíčně. Žalobce namítal, že rozhodnutí žalované odporuje rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2006, č. j. 55 Co 227/2006 - 74, ve kterém je na str. 2 uvedeno, že bylo prokázáno, že žalobce byl v letech 1991 a 1992 zaměstnán a pojistné za něj tedy měl platit jeho zaměstnavatel. Pokud tak zaměstnavatel neučinil, není možné toto přičíst k tíži zaměstnance, tj. žalobce a za to mu krátit odpracované roky a nehodnotit je jako dobu pojištění. Žalobce požádal o přiznání odkladného účinku žaloby a s ohledem na své majetkové poměry, dosažené vzdělání a složitost věci požádal rovněž o ustanovení zástupce z řad advokátů.

Krajský soud usnesením ze dne 6. 11. 2007, č. j. 63 Cad 41/2007 – 18, žalobě odkladný účinek nepřiznal a zamítl návrh žalobce na ustanovení zástupce. Nepovažoval totiž za splněnou jednu z podmínek pro ustanovení zástupce, tj. že zástupce je nutný k ochraně žalobcových práv. Byť žalobce tvrdí, že se jedná o právně složitou záležitost, z dikce podané žaloby vyplývá, že ve věci se orientuje a poukazuje na okolnosti nezbytné pro zjištění a výpočet dob pojištění. Krajský soud neshledal splněnou také jednu z podmínek pro přiznání odkladného účinku, a to sice, že výkon rozhodnutí by znamenal pro žalobce nenahraditelnou újmu. Dospěl

totiž k závěru, že za nepřiměřený zásah v dané věci nelze považovat, když je žalobci vyplácena místo 5429 Kč částka ve výši 5064 Kč (starobního důchodu).

Krajský soud poté rozhodl shora označeným, kasační stížností napadeným rozsudkem tak, že žaloba se zamítá a že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění konstatoval, že po přezkoumání věci zjistil, že žalovaná nepochybilá, když s přihlédnutím k § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., vycházela z ustanovení § 10 téhož zákona. Přestože byl žalobce řádně žalovanou vyzván, aby svá tvrzení doložil, předložil pouze potvrzení ze dne 5. 2. 1992 a ze dne 27. 4. 1992, ze kterých vyplynulo, že pracoval u státního podniku Lesy České republiky. Z těchto listin však nelze spolehlivě dovodit, zda jako zaměstnanec, či jako osoba samostatně výdělečná činná. Oproti těmto listinám dosti neurčitěho obsahu však stojí zcela jednoznačné vyjádření uvedeného státního podniku ze dne 10. 6. 2004, podle kterého žalobce v letech 1991 a 1992 nebyl v pracovním poměru u tohoto státního podniku ale pracoval pro něj jako osoba samostatně výdělečně činná. Shodného obsahu je i potvrzení zmíněného státního podniku ze dne 28. 4. 2004, které je doloženo zaplacenými fakturami, kterými žalobce, jakožto osoba samostatně výdělečně činná fakturoval práci provedenou pro státní podnik Lesy České republiky. Krajský soud dospěl k závěru, že odůvodněnost žalobcova tvrzení neosvědčuje ani rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2006, č. j. 55 Co 227/2006 - 74, především z toho důvodu, že se jedná o rozhodnutí týkající se jiné problematiky a to pojistného.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, která byla předána k poštovní přepravě dne 19. 12. 2008.

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci spis předložil Nejvyššímu správnímu soudu s předkládací zprávou, ve které uvedl, že kasační stížnost není podána včas. Nejvyšší správní soud se s tímto vyhodnocením nedodržení lhůty k podání kasační stížnosti ztotožňuje.

Ze spisu krajského soudu vyplývá, že napadený rozsudek tohoto soudu, v němž byl stěžovatel řádně poučen o možnosti podání kasační stížnosti do dvou týdnů ode dne jeho doručení, a to k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci byl uložen na poště dne 21. 11. 2008 z důvodu, že adresát nebyl zastížen. Stěžovatel rozsudek – jak vyplývá ze záznamu na doručence, který je stvrzen stěžovatelovým podpisem – převzal až dne 6. 12. 2008.

Podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí. Podle téhož ustanovení nelze zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti prominout. Ustanovení § 40 odst. 2 s. ř. s. pak stanoví, že lhůta určená podle týdnů končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit. Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. v návaznosti na § 46 odst. 1 a 3 a § 50b a § 50c odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, platí, že nebyl-li adresát písemnosti, která se doručuje do vlastních rukou, zastížen v místě, které označil, uloží se písemnost na poště a adresát se o tom vyrozumí s tím, že si má písemnost vyzvednout. Nevyzvedne-li si písemnost do 10 dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl; vychází se tedy z tzv. fikce doručení. Poslední den uvedené desetidenní lhůty počítané od uložení zásilky, která byla určena do vlastních rukou adresáta, nastal v dané věci v pondělí dne 1. 12. 2008 a tento den se považuje za den doručení písemnosti adresátovi. Protože dnem, který určil počátek běhu lhůty pro podání kasační stížnosti

(dnem doručení), bylo v projednávané věci pondělí 1. 12. 2008 a jednalo se o lhůtu dvoutýdenní, posledním dnem lhůty pro podání kasační stížnosti bylo potom pondělí 15. 12. 2008. Tento den se totiž svým označením – pondělí – shoduje s označením dne, jenž určil počátek lhůty. Nejpozději v tento den mohlo být podání (kasační stížnost) odesláno s účinky zachování lhůty.

Podle údajů obsažených na obálce byla kasační stížnost podána k poštovní přepravě až dne 19. 12. 2008. Stalo se tak až po marném uplynutí lhůty k podání kasační stížnosti. Ostatně opožděnost podání kasační stížnosti je patrna i z data jejího sepsání – dne 19. 12. 2008. Nezbyvá tudíž než konstatovat, že lhůta pro podání kasační stížnosti byla zmeškána a Nejvyšší správní soud musel kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. b), za použití § 120 s. ř. s., jako opožděně podanou odmítnout.

K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že fikce doručení neboli tzv. náhradní doručení je institutem, který – jsou-li k tomu dány zákonné předpoklady – zcela nahrazuje doručení skutečné. Proto s ním zákon také spojuje totožné následky: v případě stěžovatele tak v den následující po uplynutí posledního dne desetidenní úložní lhůty začala běžet dvoutýdenní lhůta k podání kasační stížnosti, a to bez ohledu na to, že se stěžovatel o obsahu doručované písemnosti nedozvěděl. Náhradní doručení je neúčinné pouze tehdy, pokud účastník soudu prokáže, že se v místě doručování nezdržoval v den, kdy nebyl zastižen, a v 10 dnech následujících; žádný takový důkaz však stěžovatel soudu nepředložil a nic takového ani netvrdí. Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí adresu pro doručování totožnou s tou, na niž mu byl rozsudek krajského soudu doručován. Ostatně na této adrese převzal výzvu k vyzvednutí zásilky na poště a zásilku si posléze vyzvedl až 6. 12. 2008. Od tohoto data však lhůtu k podání kasační stížnosti nelze odvozovat, neboť s ohledem na zákonnou úpravu doručování má přednost tzv. fikce doručení, jak bylo vysvětleno výše.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, jestliže kasační stížnost byla odmítnuta.

Výrok o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 1000 Kč se opírá o ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, věta první, podle kterého soud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen. Žalobce v této věci nebyl povinen k zaplacení soudního poplatku, neboť v dané věci se jednalo o řízení ve věci důchodového pojištění (zabezpečení), které je osvobozeno od soudních poplatků podle § 11 odst. 1 písm. b) cit. zákona. K rukám zástupce stěžovatele tak bude vrácena částka ve výši 1000 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. ledna 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu